

13de zondag door jaar B

Mc. 5, 21-43

Wanneer mensen op jonge leeftijd ongeneeslijk ziek worden, is er grote verslagenheid. Zowel bij de zieke zelf als bij de mensen die hem of haar na staan. Gevoelens van verdriet en boosheid strijden om voorrang. En er zijn vooral vragen: Waarom ik? Waarom mijn kind? Wat heb ik verkeerd gedaan dat mij dit moet overkomen? Wat heb ik nog aan dit leven dat toch bijna voorbij is? En waar is God nu? Als die al bestaat?

Sommige mensen gaan naar een gebedsgenezer of een medium, en hopen op een wonder. Maar het wonder komt niet en de zieke sterft. Zijn geliefden achterlatend in vertwijfeling.

Het lijkt me niet zo verstandig om in een dergelijke situatie de nabestaanden lastig te vallen met het evangelie van vandaag. Ze zullen verontwaardigd reageren en zeggen: Wat heb ik eraan dat 2000 jaar geleden die bloedvloeiende vrouw genezen werd? Dat het dochttertje van Jairus uit de dood werd opgewekt? Mijn kind is dood en blijft dood. Je kunt me wat met je evangelie.

Deze en dergelijke gedachten komen vaak bij mij op, broeders en zusters in Christus, wanneer ik weer eens een wonderverhaal lees in de bijbel. Deze verhalen voldoen niet als je ze louter leest als een sprookje, waarin ook wonderen gebeuren. Het blijven dan wel mooie verhalen, maar je hebt er weinig aan voor het werkelijke leven.

De vraag is dan met welk doel de evangelisten deze verhalen over Jezus dan wel hebben verteld. Er moet toch een zinvolle bedoeling achter zitten.

Ik zal dat proberen te onderzoeken aan de hand van het evangelie van vandaag, waarin eigenlijk twee verhalen in één worden verteld.

Jezus is weer eens omringd door een grote menigte volk. De overste van de synagoge komt op Jezus af en valt voor zijn voeten en smeekt Hem zijn dochttertje te genezen. Jezus gaat op weg naar zijn huis, maar wordt opgehouden door de menigte. Temidden van die menigte bevindt zich een naamloze vrouw, die aan bloedvloeiingen lijdt en geen enkel uitzicht heeft op genezing. Omdat in bijbelse tijden menstruerende vrouwen als onrein werden beschouwd, betekende haar ziekte dat zij permanent onrein was en daardoor geen volwaardig lid van de gemeenschap. Ze is wanhopig. Het enige wat ze blijkbaar nog heeft is haar geloof.

Vanuit dat geloof raakt ze Jezus' kleed aan, en ze geneest. Zonder dat Jezus ook maar een woord tegen haar heeft gezegd. Alleen na afloop zegt Jezus tegen haar: "Uw geloof heeft u gered". Waar alle omstanders bij staan.

Jezus heeft dus in feite helemaal geen wonder verricht, want Hij heeft niets gedaan. Waar het Marcus om te doen is, is de omstanders te laten zien, en zijn

lezers te laten begrijpen, dat maar één ding belangrijk is, ook in de meest uitzichtloze omstandigheden, namelijk het geloof dat elk leven waarde heeft, ook en misschien wel juist als het ziek en kwetsbaar is en op zijn eind loopt.

Dit wordt nog sterker geïllustreerd wanneer Jezus het dochtertje van Jairus dat ogenschijnlijk dood is, uit die dood opwekt met de woorden: Meisje, sta op! Het is dus een opstandingsverhaal, waarmee Marcus al een beetje vooruitloopt op het opstandingsverhaal van Jezus zelf. En uiteindelijk op de opstanding van alle mensen.

Zowel de zieke vrouw als het meisje hebben geen naam. En ook dat is niet toevallig. Als ze wel een naam hadden gehad, zou juist dat onbehaaglijke gevoel ontstaan waar ik in het begin over sprak: het gevoel van: waarom zij wel en mijn dochtertje niet? Maar ze hebben juist geen naam, omdat de vrouw en het meisje model staan voor alle vrouwen en meisjes die om wat voor reden dan ook buiten de gemeenschap worden gesloten.

En Jezus wil juist dat ze erbij horen. In een gezonde gemeenschap behoort niemand te worden buitengesloten. En ten tweede willen de verhalen ons vertellen dat geen enkel menselijk leven ophoudt waardevol te zijn wanneer het ziek is en zelfs niet wanneer het dood is.

Harold Kushner, een joodse rabbijn uit Amerika, heeft daar een mooi boek over geschreven met de titel: “Een leven dat ertoe doet”. Hij betoogt in dit boek dat mensen niet zozeer bang zijn voor de dood, maar bang zijn om onbelangrijk te zijn geweest, bang zijn dat ze voor niemand iets betekend hebben. En zijn conclusie is: die angst is ongegrond als je hebt liefgehad! Als je liefde hebt gekend in je leven, doet het er weinig toe of dat leven maatschappelijk succesvol is geweest of niet, en doet het er zelfs weinig toe of dat leven kort of lang geduurd heeft (Kushner heeft zelf zijn zoon op 14-jarige leeftijd aan een ernstige ziekte verloren).

Als je liefde hebt gekend, zelfs al was het maar voor korte tijd, dan is je leven niet voor niets geweest en blijft het zijn eeuwigheidswaarde behouden. Ik vermoed dat de zogenaamde wonderverhalen van Jezus ons dit vooral willen vertellen. En dan kunnen ze ons bemoedigen. Amen.

Jan van de Laar, pastor